



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **S. B.**, zastoupen Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 1. 2016, č. j. CPR-40773-2/ČJ-2015-930310-V238, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 3. 2016, č. j. 32 A 1/2016 – 26,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná v záhlaví označeném rozhodnutí změnila rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie Libereckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Semily (dále jen „správní orgán“) ze dne 2. 10. 2015, č. j. KRPL-43354-23/ČJ-2015-180024-SV. Správní orgán žalobci uložil správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona č. 326/ 1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů (dále „zákon o pobytu cizinců“), stanovil dobu v délce 6 měsíců, po kterou žalobci na území členských států Evropské unie nebude umožněn vstup, neboť byl na území České republiky zaměstnán bez povolení k zaměstnání. Počátek doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, stanovil v souladu s § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy žalobce pozbude oprávnění k pobytu na území ČR, a rozhodl, že se podle § 120a zákona o pobytu cizinců na žalobce vztahují důvody znemožňující vycestování. Žalovaná k podanému odvolání vypustila z rozhodnutí část výroku ve znění „[s]oučasně se podle § 118 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., stanoví doba k vycestování do 30 dnů ode dne

nabytí právní moci rozhodnutí, kterým bude v souladu s ustanovením § 101 zákona č. 500/2004 Sb. stanoveno, že překážka řízení odpadla a vycestování je možné.“ Ve zbylé části napadené rozhodnutí potvrdila.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové, v níž namítal nezákonnost a nesprávnost napadeného rozhodnutí včetně postupu správních orgánů, které jeho vydání předcházelo. Především poukázal na nenáležitě zjištění skutkového stavu věci o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozporu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Žalovaná v rozporu s § 50 odst. 3 správního řádu zjišťovala skutečnosti svědčící pouze v neprospěch žalobce. Napadené rozhodnutí není v souladu s § 120a odst. 4 a 5 zákona o pobytu cizinců. Ukládání vyhoštění cizinci, který nemůže vycestovat, je nesmyslné. Rozhodnutí o vyhoštění má následovat až po odpadnutí překážky ve věci možného vycestování. Dále toto rozhodnutí je neúplné, protože postrádá stanovení lhůty pro opuštění území, jak požaduje § 118 zákona o pobytu cizinců. Napadeným rozhodnutím dochází k zásahu do žalobcova soukromého a rodinného života. Rozhodnutí se žalobci jeví jako nepřiměřené i vzhledem k délce jeho legálního pobytu v České republice, a dochází tak k rozporu s § 2 odst. 3 a 4 správního řádu a § 119a odst. 2 a § 174a zákona o pobytu cizinců. Nebyly šetřeny zájmy žalobce a přijaté řešení neodpovídá okolnostem případu. Žalobce navrhl, aby soud vydané rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení a přiznal žalobci náhradu nákladů řízení.

[3] Krajský soud žalobu zamítl. Konstatoval přitom, že z obsahu spisu a odůvodnění správních rozhodnutí obou instancí vyplývá, že správní orgány zjistily skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Ukládání vyhoštění cizinci, který nemůže vycestovat, krajský soud s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu za logicky nesmyslné nepovažuje. Logické naopak je, že došlo k vypuštění výroku, do kdy žalobce musí vycestovat. Krajský soud zhodnotil, že napadené rozhodnutí netrpí ani žalobcem tvrzenou vadou neúplnosti. K nepřiměřenosti vyhoštění uvedl, že se správní orgány v souladu s § 119a odst. 2 a § 174a zákona o pobytu cizinců důkladně zabývaly okolnostmi, ke kterým je nutné přihlížet při rozhodování o vyhoštění. Ztotožnil se s hodnocením žalované, že ekonomické důvody nejsou způsobilé bránit rozhodnutí o vyhoštění, i s tím, že v posuzovaném případě převážil zájem státu na dodržování právních předpisů.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[4] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, a to z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Navrhuje zrušení rozsudku krajského soudu spolu s vrácením věci k dalšímu řízení, případně zrušení rozhodnutí správních orgánů a vrácení věci k novému projednání.

[5] Uvádí, že ve správním řízení byl zásadním způsobem porušen především § 3 správního řádu tím, že nedošlo k zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Dále byl porušen § 50 odst. 3 správního řádu, správní orgán byl bez jakýchkoliv návrhů povinen zjistit všechny rozhodné okolnosti případu. Rovněž postup krajského soudu byl nezákonný, protože soud nepřezkoumal dostatečně činnost správních orgánů, které nevycházely ze spolehlivě zjištěného stavu věci a zároveň sám soud zatížil své rozhodnutí nezákonností, když své rozhodnutí nepřesvědčivě zdůvodnil.

[6] Soud se řádně nevypořádal se všemi žalobními námitkami, konkrétně s námitkou nevypořádání všech jeho odvolacích námitek žalovanou. Rovněž další námitky soud přechází nebo odmítá bez bližšího odůvodnění. Jde zejména o námitku nemožnosti uložení správního vyhoštění, nedostatečného zjištění skutkového stavu, zohlednění legálnosti jeho pobytu a přiměřenosti rozhodnutí o správním vyhoštění.

[7] K nedostatečnému odůvodnění rozsudku krajského soudu poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2007, č. j. 3 As 60/2006 – 46, a ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130.

[8] Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že rozhodnutím o vyhoštění nemohlo být zasaženo do stěžovatele soukromého a rodinného života, resp. že takový zásah nebude zásahem nepřiměřeným. Stěžovatel nemůže vycestovat do své domovské vlasti a zároveň nemůže na území České republiky a celé Evropské unie získat povolení k pobytu, nemůže zde pracovat ani podnikat.

[9] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti setrvala na závěrech svého rozhodnutí, má za to, že řízení bylo vedeno v souladu se zákonem, skutková podstata, z níž vycházela, má oporu ve spise, že se nejedná o nepřiměřený zásah do soukromého života stěžovatele.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost je přípustná. Její důvodnost Nejvyšší správní soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] Stěžovatel předně namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí správních orgánů i rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů. K tomu Nejvyšší správní soud odkazuje na svůj rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 – 52, ze kterého vyplývá, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný, pokud z jeho odůvodnění: „(...) není vůbec zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu soud nepřistoupil, resp. nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele obsaženou v žalobě a proč soud subsumoval popsaný skutkový stav pod zvolené právní normy.“ Úlohou krajského soudu je vypořádání žalobních námitek, které musí stěžovatel uvést v žalobě, jak vyplývá z § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. V případě, že krajský soud se opomene zabývat některou z námitek, Nejvyšší správní soud jeho rozhodnutí zruší pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů. Jestliže je z rozhodnutí krajského soudu zřejmé, jak naložil s námitkami účastníků řízení a jakými úvahami se soud řídil, nebude každé dílčí pochybení v odůvodnění znamenat nepřezkoumatelnost takového rozhodnutí.

[13] Rozsudek krajského soudu je přezkoumatelný, neboť netrpí žádnou z uvedených vad. Je z něho zřejmé, z jakého skutkového stavu krajský soud vycházel a jakými úvahami se řídil, na základě čeho nepovažoval argumentaci stěžovatele za důvodnou, o které věci bylo rozhodováno a i jak bylo rozhodnuto. Právní závěry jsou v souladu se zjištěnými skutkovými okolnostmi a výrok rozsudku má oporu v jeho odůvodnění. Krajský soud se zabýval veškerými žalobními námitkami uplatněnými stěžovatelem v žalobě, své závěry dostatečně a přesvědčivě zdůvodnil.

[14] Obdobně rozhodnutí žalované dostojí požadavkům přezkoumatelnosti. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že žalovaná reagovala odpovídajícím způsobem na odvolací námitky stěžovatele. Skutečnost, že se žalované ani soudu nepodařilo přesvědčit stěžovatele, ještě bez dalšího neznámá, že jsou jejich rozhodnutí nepřesvědčivě odůvodněna.

[15] Stěžovatel dále namítá, že došlo k porušení § 3 a § 50 správního řádu tím, že správní orgán nezjistil skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a zároveň zjišťoval rozhodné skutečnosti svědčící pouze v neprospěch stěžovatele. Z § 50 odst. 3 správního řádu vyplývá, že řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je výlučně ovládáno zásadou vyšetřovací. Dále je zde zdůrazněna zásada objektivního, nestranného přístupu, kdy je správní orgán povinen zjišťovat veškeré okolnosti jak v prospěch, tak i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Správní orgán pak nese odpovědnost za řádné soustředění podkladů pro rozhodnutí a případně i odpovědnost za nesplnění této povinnosti. Nejvyšší správní soud konstatuje, že správní orgány postupovaly v daném řízení tak, aby zjistily všechny rozhodné skutečnosti. Stěžovatel mohl uvést skutečnosti, které považuje za důležité a předložit k jejich prokázání důkazy. Neučinil tak a zároveň ani v žalobě, ani v kasační stížnosti neuvedl, které konkrétní skutečnosti v jeho prospěch byly opomenuty. Žalovaná a správní orgán proto dle Nejvyššího správního soudu přihlížely ke konkrétním okolnostem tohoto případu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 1 Azs 151/2015 – 35).

[16] Přípustnost uložení správního vyhoštění za situace trvající překážky vycestování plyne z doslovného znění zákona o pobytu cizinců, který v § 120a odst. 4 stanoví, že: „[n]ení-li vycestování cizince podle odstavce 1 nebo 2 možné, policie tuto skutečnost uvede v rozhodnutí o správním vyhoštění a ministerstvo cizinci udělí vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území (§ 33 odst. 3)“. Kdyby zákon v takových případech vyhoštění nepřipouštěl, přikázal by řízení o správním vyhoštění zastavit či alespoň přerušit a nepředpokládal by vydání meritorního rozhodnutí. Uložení správního vyhoštění v případě negativního stanoviska Ministerstva vnitra proto neznamená jeho nerespektování a tedy ani nezákonnost postupu správního orgánu.

[17] K tomuto závěru ostatně již dříve dospěla judikatura Nejvyššího správního soudu, podle níž důsledkem existence překážky k vycestování je toliko nevykonatelnost rozhodnutí o správním vyhoštění, nikoliv nemožnost jeho vydání: „Z ustanovení § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců přitom nevyplývá, že nezbytnou součástí výroku rozhodnutí o správním vyhoštění musí být i stanovení lhůty, ve které je cizinec povinen vycestovat. Požadavek na stanovení lhůty k vycestování cizince, kterému bylo uloženo správní vyhoštění, je zakotven toliko v ustanovení § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, kterýžto však pojednává o faktické povaze správního vyhoštění, nikoliv o náležitostech rozhodnutí o správním vyhoštění. Z toho lze dovozovat, že neurčitost stanovení lhůty pro vycestování cizince nezpůsobuje nezákonnost takového rozhodnutí, ale spíše jeho faktickou nevykonatelnost.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2015, č. j. 2 Azs 206/2015 – 31, obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 31/2016 - 36).

[18] Rovněž § 120a odst. 5 předpokládá výše uvedenou situaci, když ukládá vydat po odpadnutí překážky vycestování tzv. nové rozhodnutí podle § 101 správního řádu. Půjde přitom o nové rozhodnutí podle § 101 písm. c), jímž bude dodatečně stanovena lhůta pro splnění povinnosti uložené původním rozhodnutím o vyhoštění. Rozhodnutí žalované i krajského soudu v této otázce byla proto nejen logická, ale především zákonná. Nejvyšší správní soud proto tuto námitku vyhodnotil jako nedůvodnou.

[19] Otázce přiměřenosti zásahu vyhoštění do soukromého a rodinného života je v judikatuře Nejvyššího správního soudu věnována mimořádná pozornost. Např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2015, č. j. 1 Azs 151/2015 – 34, vyplývá: „Nejvyšší správní soud vychází při hodnocení přiměřenosti uloženého správního vyhoštění především z judikatury Evropského soudu pro lidská práva, podle které je v konkrétních případech třeba zohlednit následující hlediska: (1) povahu a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku nebo trestného činu spáchaného cizincem); (2) délku pobytu cizince v hostitelském státě; (3) dobu, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchaní trestného činu a chování cizince v průběhu této doby; (4) rozsah sociálních a kulturních vazeb na hostitelský stát;

(5) imigrační historii dotčeného cizince (např. porušení imigračních pravidel v minulosti); (6) věk a zdravotní stav dotčeného cizince; (7) rodinnou situaci stěžovatele (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru); (8) skutečnost, zda byl rodinný život založen až poté, kdy dotčené osoby věděly, že cizí státní příslušník pobývá v dané zemi nelegálně, a že je proto jejich rodinný život od počátku nejistý; (9) počet dětí a jejich věk; (10) rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen. Všechna uvedená kritéria je třeba vždy posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku.“

[20] Správní orgány se otázkou přiměřenosti zásahu vyhoštění do soukromého života stěžovatele zabývaly, vycházely přitom ze skutečností, které jim byly známy, resp. které vyšly najevo ve správním řízení, včetně všech vyjádření stěžovatele. Nejvyšší správní soud se i v tomto ohledu ztotožňuje s hodnocením krajského soudu, že žalovaná rozhodla na základě skutkového stavu, o němž nebyly důvodné pochybnosti, a že tyto skutečnosti správně vyhodnotila. Stěžovatel má v České republice bratra, jeho rodiče však žijí na Ukrajině. Za osm let svého pobytu v České republice zde nenavázal žádné hlubší společenské, kulturní ani jiné vazby. Byl držitelem povolení k pobytu, nikoliv však povolení k zaměstnání, které přitom vykonával. Vyhoštění tak představuje jen málo závažný zásah do stěžovatelova soukromého a rodinného života, neboť jeho rodina žije zčásti v České republice a zčásti na Ukrajině, jiné trvalejší kontakty tu stěžovatel nemá. Oproti tomu stojí legitimní veřejný zájem na dodržování právního řádu České republiky v oblasti zaměstnávání cizinců. Nejvyšší správní soud se proto ztotožňuje s hodnocením žalované a krajského soudu, že tento zájem za uvedených okolností dostatečně ospravedlňuje zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele, jímž správní vyhoštění nesporně je.

[21] Stěžovatel neuvádí, které další konkrétní skutečnosti z jeho soukromého či rodinného života nebyly zohledněny. Bylo v jeho zájmu, aby v řízení před správními orgány uváděl případné další skutečnosti, které měly být vzaty v potaz, ale nemohly být správním orgánům bez stěžovatelovy součinnosti známy. To však neučinil. Nejvyšší správní soud proto i tuto námitku posoudil jako nedůvodnou.

IV. Závěr a náklady řízení

[22] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, proto ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. rozsudkem zamítl.

[23] O náhradě nákladů tohoto řízení rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. (ve spojení s § 120 s. ř. s.), podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Pokud jde o procesně úspěšného účastníka – žalovanou, v jejím případě nebylo prokázáno, že by jí v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud proto v jejím případě rozhodl tak, že se jí právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. července 2016

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu